

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

01 martie 2021

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

mun. Chișinău

DIACONU Iurie
CATAN Liliana
GUZUN Ion
BOICO Victor
TOMA Nadejda

a judecat, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, GAVDIUC Valentina, inculpatul GONCEARUC Andrei și avocatul TUHARI Igor, în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei, din 20 noiembrie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

GONCEARUC Andrei Xxxxx, născut
la xx xxxxxxxx xxxx, originar din s. Xxxxxxxx, r.
Xxxxxxx și domiciliat în or. Xxxxxxx, str. Xxxx xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.04.2017 – 20.11.2018;

Instanța de apel: 15.01.2019 – 10.09.2020;

Instanța de recurs: 30.12.2020 – 01.03.2021.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 20 noiembrie 2018, *Goncearuc Andrei Xxxxx* a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, la închisoare pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități de agent de intervenție pază și ordine pe un termen de 7 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus neexecutarea pedepsei aplicată inculpatului Goncearuc Andrei pe un termen de probă de 3 ani.

De la Goncearuc Andrei s-a încasat în beneficiul părții vătămate Ceresău Serghei suma de 5 000 lei în calitate de prejudiciu moral, în rest, acțiunea civilă a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că *Goncearuc Andrei*, fiind angajat prin contract, în baza ordinului nr. 43 ef din 01 decembrie 2014, în funcția de conducător-auto al serviciului operativ din cadrul organizației de pază „Bercut-Grup” SRL, reprezentând această instituție care activează în baza licenței nr. 038806, eliberată la 08 aprilie 2009 de Camera înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova, conform căreia se acordă colaboratorilor acesteia împuterniciri de protecție a bunurilor și persoanelor, având conform legii și instrucțiunii de serviciu dreptul de a aplica mijloacele speciale pentru respingerea atacului asupra oamenilor, inclusiv asupra lucrătorilor din organizațiile particulare de detectivi și de pază, la reținerea celui care încearcă să fugă surprins în flagrant delict și, fiind în virtutea acestor atribuții, persoană care activează cu titlu oficial, contrar prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale adoptată la Roma la 04.11.1950, ratificată de Republica Moldova la 12.09.1997, art. 24 din Constituția Republicii Moldova, art. 2 lit. c), art. 28 și 29 din Legea nr. 283-XV din 04.07.2003 „Cu privire la activitatea particulară de detectiv și de pază”, pct. 2, 3 lit. a), e) și l) din Atribuțiile conducătorilor și personalului care practică activitate particulară de pază aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 667 din 08.07.2005 „Cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 283-XV din 04.07.2003 cu privire la activitatea particulară de detectiv și de pază” care îl obligau să nu supună pe nimeni la tratamente inumane și degradante, să contribuie la respectarea intereselor statului și la menținerea ordinii publice, să aplice mijloacele speciale exclusiv în condițiile legii, să respecte drepturile și libertățile omului, a săvârșit infracțiunea în următoarele circumstanțe:

Goncearuc Andrei acționând cu titlu oficial ca angajat al organizației de pază „Bercut-Grup” SRL, la 20 iunie 2015, aproximativ la orele 20.30, după ce l-a reținut pe Ceresău Serghei pentru săvârșirea unei fapte ilegale și l-a predat colaboratorilor de poliție, în or. Sângerei, pe str. Independenței, nr. 100, la intrarea în clădirea Inspectoratului de Poliție Sângerei, când Ceresău Serghei se afla la pământ datorită traumei cranio-cerebrale închise primite recent prin căderea și lovirea cu capul de scări, fiind într-o stare periculoasă pentru sănătatea sa și având nevoie de îngrijiri medicale, nu a recurs la acțiuni de acordare a ajutorului acestuia, dar în scop de intimidare a lui și demonstrarea importanței sale, în lipsa temeiurilor stabilite de art. 29 al Legii nr.283-XV din 04.07.2003 „Cu privire la activitatea particulară de

detectiv și de pază", ce i-ar fi permis aplicarea mijloacelor speciale asupra persoanei, intenționat i-a pulverizat lui Cereșeu Serghei gaz lacrimogen în față, ceea ce a dus la iritarea căilor lacrimale, a ochilor și incapacitate temporală de a vedea, acțiuni urmate de suferințe fizice și psihice ale lui Cereșeu Serghei.

Conform raportului nr. 260 a-2016 din 20 ianuarie 2016 Cereșeu Serghei a suportat trauma psihologică exprimată prin neliniște, tremur, agresivitate, stare care este în concordanță cu acțiunile de intimidare la care a fost supus.

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura raionului Sîngerei, Godorog Alexandru prin care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță în această parte, prin care lui Gonțearuc Andrei să-i fie stabilită o pedeapsă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine, pe un termen de 7 ani și în baza art. 84 alin. (4) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine pe un termen de 8 ani.

În motivarea apelului a indicat că:

- instanța de fond la aplicarea pedepsei, nu a stabilit prezența circumstanțelor atenuante și celor agravante, deși au fost probate, iar aplicarea art. 90 Cod penal, a motivat-o, doar citând jurisprudența CEDO;

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Gonțearuc Andrei, urma a se lua în considerație, că prin acțiunile sale, Gonțearuc Andrei a cauzat un prejudiciu nu doar părții vătămate Cereșeu Serghei, dar a compromis statutul de funcționar al statului, a știrbit considerabil imaginea de angajat al organizației de pază, persoană care activează cu titlu oficial, identic unui polițist, lăsând astfel o amprentă negativă în societate.

- sentința atacată, în partea ce ține de aplicarea pedepsei complementare, este neîntemeiată, inculpatului Gonțearuc Andrei, urmând a i se cumula și stabili o pedeapsă definitivă complementară, sub formă de privare de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine, în baza art. 84 Cod penal, luându-se în considerație *sentința Judecătoriei Bălți din 17.02.2016*, prin care a fost privat de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine pe un termen de 5 ani;

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ce a generat faptul aplicării unei pedepse cu închisoarea, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art. 90 Cod penal, fără a fi cumulate pedepsele complementare, greșit individualizate în raport cu prevederile Capitolul VII din partea generală a Codului penal;

- nu s-a ținut cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării, reeducării vinovatului, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului Goncearuc Andrei, cât și a altor persoane;

- pedeapsa stabilită inculpatului Goncearuc Andrei, i-a creat o situație prea blândă, fapt care contravine scopului legii penale prevăzut în art. 2 alin. (2) Cod penal și scopului legii de procedură penală prevăzut în art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală.

3.2. Inculpatul Goncearuc Andrei, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie achitat.

În motivarea apelului a indicat că:

- instanța de fond nu a apreciat corect probele, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- prima instanță a decis asupra vinovăției inculpatului în lipsa unui suport probatoriu care ar exclude orice dubiu în acest sens, și ar fi în stare să stabilească vinovăția lui în baza unor circumstanțe obiective. Concluzia instanței de fond asupra vinovăției inculpatului în mare parte sunt sprijinite pe interpretarea sub aspect acuzator a semnificației unor circumstanțe și declarații, fără a avea acoperire în probele cercetate și fără a oferi o explicație logică întemeiată pe aceste probe;

- deși în Rechizitoriu este indicat că atunci când Cereșu Serghei se afla la pământ datorită traumei cranio-cerebrale închise primite recent prin căderea și lovirea cu capul de scări, fiind într-o stare periculoasă pentru sănătatea sa și având nevoie de îngrijire medicală, conform rapoartelor de expertiză medico-legale nr. 051 D din 20.07.2015 și nr. 238 D din 31.11.2015, comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare nu este confirmată prin date obiective clinice și paraclinice;

- potrivit actului 260a-2016 de expertiză psihiatrico-legală este constatat că cet. Cereșu Serghei în urma acțiunilor de maltratare a suportat o traumă psihologică, la fel și din rapoartele de expertiză medico-legale nr. 151 D din 20.07.2015 și nr. 238 D din 31.11.2015 ultimul a suportat leziuni corporale ușoare, nefiind clar de către cine i-au fost provocate leziunile corporale date în urma căror ultimul a suportat o traumă psihologică;

- deși în rapoartele de expertiză medico-legale nr. 151 D din 20.07.2015 și nr. 238 D din 31.11.2015 este clar indicat că comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare nu este confirmată, iar conform actului nr. 260a-2016 de expertiză psihiatrico-legală de ambalator este constatat că cet. Cereșu Serghei în urma acțiunilor de maltratare a suportat o traumă psihologică și nicidecum în urma pulverizării cu gaz lacrimogen, iar cu referire la leziunile corporale ușoare depistate

la cet. Cereșeu Serghei, careva legătură dintre leziunile date și pulverizarea cu gaz lacrimogen nu este;

- cu referire la presupusa stare de neputință a victimei, urmează de reținut că, prin stare de neputință se înțelege incapacitatea victimei de a se apăra din cauza nefuncționării totale sau parțiale a conștiinței ori a stării sale fizice sau psihice precare, însă din raportul de expertiză medico-legală nr. 151 din 20.07.2015 și nr. 238D din 31.11.2015 este indicat că „*comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare nu este confirmată*”, astfel victima la momentul pulverizării cu gaz lacrimogen nu se afla într-o stare de neputință.

- legiuitorul enumeră exemplificativ factorii ce constituie cauzele stării de neputință a victimei: vârstă înaintată; boala; handicapul fizic sau psihic sau alți factori. Starea fizică sau psihică precară a victimei este determinată de boala, handicapul fizic sau psihic al acesteia, de alți factori. La alți asemenea factori cauzali se raportează și vârsta înaintată, vârsta fragedă, nefuncționarea totală sau parțială a conștiinței, factori care lipsesc cu desăvârșire în speța dată. Partea vătămată neîncadrându-se în nici unul din acești factori;

- starea de neputință a victimei poate fi determinată de o situație de moment (victima doarme), de o situație cu caracter temporar (copil mic) sau de o situație cu caracter permanent (de exemplu, invaliditate definitivă). Nu are importanță dacă starea de neputință a victimei are un caracter permanent, temporar sau accidental, interesează doar ca ea să fi existat la momentul săvârșirii faptei. Îndeplinirea acestei cerințe se apreciază în concret, necesitând o atenție specială cazurile în care starea victimei are caracter temporar ori constă într-o diminuare (permanentă sau temporară) a capacității de apărare a victimei (consum de alcool, boală, diverse infirmități fizice etc.);

- în ședința de judecată nu și-a găsit confirmare provocarea durerilor fizice și psihice de către inculpatul Gonțearuc A. părții vătămate Cereșeu S., la fel nu și-a găsit confirmare nici că acesta se afla în stare de neputință;

- o persoană poate fi supusă răspunderii penale dacă în acțiunile acesteia sunt constatate elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul, latura subiectivă și fapta comisă de aceasta este pasibilă răspunderii penale. Un element obligatoriu al infracțiunii de „Tortură” urmează să fie acțiuni intenționate, urmate de *suferințe sau dureri grave, fie psihice sau fizice, reprezentat prin tratament inuman și degradant*; un alt element obligatoriu este intenția adică acțiunile urmau a fi intenționate, pregătite din timp și un anumit efort pentru a le efectua. Un alt element obligatoriu sunt urmările tratamentului inuman și degradant care sunt obligatorii la acțiunile de tortură. Fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;

- în ședința de judecată nu au fost administrate probe ce ar dovedi că Gonțearuc Andrei a comis vreo infracțiune, iar martorii audiați au declarat că anume cet.

Cereșeu Serghei era cel ce manifesta un comportament agresiv și neadecvat, nu doar față de Gonțearuc Andrei, ci și față de colaboratorii de poliție prezenți în acea seară;

- conform Sentinței Judecătorei Bălți, sediul Sângerei din 08 mai 2018, cet. Cereșeu Serghei a fost condamnat pentru faptul că, *la 20 iunie 2015, aproximativ la ora 19:00, acționând cu intenții huliganice, exprimate prin acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică, aflându-se în localul pizzeriei „La Familia” care este situată în or. Sângerei, str. Independenței nr. 34A, fără careva motive, înjosindu-i onoarea și demnitatea de cetățean, i-a aplicat o lovitură cu palma în regiunea capului după care l-a numit cu cuvinte necenzurate pe stăpânul pizzeriei, cet. Sîrbu Constantin, astfel cauzându-i dureri fizice. În continuare manifestând un comportament agresiv, cet. Cereșeu Serghei la intervenția SRL "Bercut Grup" nu și-a întrerupt actele huliganice, unde l-a maltratat fizic pe cet. Gonțearuc Andrei care a intervenit să curme actele sale ilegale. Conform, raportului de expertiză nr. 234 din 30.11.2015, potrivit căruia la cet. Gonțearuc Andrei s-au depistat echimoze și excoriații față, barbă, care au fost cauzate de acțiunea unui corp contondent, posibil în termenul și circumstanțele indicate, provoacă o dereglare a sănătății nu mai mult de 6 zile, și după caracter se califică ca leziuni corporale neînsemnate. Astfel, Cereșeu Serghei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. 2 lit. a) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale;*

- declarațiile părții vătămate, Cereșeu Serghei urmează a fi apreciate critic, ultimul având motiv de a se răzbuna pe cet. Gonțearuc Andrei, din simplu motiv că acesta cunoștea despre plângerea depusă de cet. Gonțearuc Andrei, la fel reiese că ultimul avea un comportament agresiv, exprimat prin acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică. Astfel, cet. Gonțearuc Andrei având temeiul stabilit de art. 29 al Legii nr. E83-XV din 04.07.2003 "Cu privire la activitatea particular de detectiv și de pază", ce îi permite aplicarea mijloacelor speciale la respingerea atacului nemijlocit asupra oamenilor, inclusiv asupra lucrătorilor din organizațiile particulare de detectiv și de pază, astfel pulverizarea gazului lacrimogen a fost o necesitate pentru a fi curmate acțiunile ilegale a cet. Cereșeu Serghei, care opunea rezistență colaboratorilor de poliție și avea un comportament neadecvat, fapt confirmat și prin declarațiile martorilor;

- atât la urmărirea penală, cât și în ședințele instanței de fond nu au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția inculpatului în aceea că dânsul *fiind persoană publică*, acționând cu titlu oficial, i-a cauzat intenționat părții vătămate dureri fizice sau suferințe fizice, care reprezintă tratament inuman ori degradant;

- pentru a cădea sub incidența art. 166¹ Cod penal, tratamentul aplicat victimei trebuie să depășească un anumit „prag de gravitate”, adică tratamentul inuman ori

degradant constituie nu o simplă „brutalitate” (produsă, de exemplu, prin curmarea acțiunilor ilegale ale părții vătămate), ci este suficient de gravă, astfel este cert că acțiunile inculpatului nu depășesc o simplă necesitate a curmării acțiunilor ilegale a părții vătămate și nu constituie un tratament inuman și degradant față de partea vătămată;

- acțiunile intenționate nu s-au demonstrat în nici un fel că, Goncearuc Andrei nu a avut intenții de a cauza dureri sau suferințe fizice ori psihice și nici nu le-a cauzat acestuia. Aici se face o confuzie între acțiunile propriu zise a cet. Goncearuc Andree, adică aplicarea mijloacelor speciale asupra părții vătămate pentru a curma acțiunile ilegale ale acestuia și nesupunerea colaboratorilor de poliție pe care acesta le recunoaște și acțiunile imputate cu încadrarea în art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal - cauzarea intenționată a unei dureri care reprezintă tratament inuman ori degradant. Acestea două nu pot fi egalate, iar acuzarea de stat urma să facă dovada faptului că Goncearuc Andrei a avut intenția să- i aplice un tratament inuman sau un tratament degradant cet. Cereșeu Serghei, ambele în același timp nu pot exista ori ele se exclud mutual.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 septembrie 2020, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate și menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de către instanța de fond, după indicii art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, ca cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane, săvârșite cu bună știință asupra unui minor sau asupra unei femei gravide ori profitând de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor; prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop.

Argumentul inculpatului precum că, în rechizitoriu este indicat că atunci când Cereșeu Serghei se afla la pământ datorită traumei cranio-cerebrale închise primite recent prin căderea și lovirea cu capul de scări, fiind într-o stare periculoasă pentru sănătatea sa și având nevoie de îngrijire medicală, conform rapoartelor de expertiză

medico-legale nr. 051 D din 20.07.2015 și nr. 238 D din 31.11.2015 „*Comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare nu este confirmată prin date obiective clinice și paraclinice*” și că potrivit actului nr. 260a-2016 de expertiză psihiatrico-legală de ambalator din care se constată la cet. Ceresău Serghei că de maladii psihice nu suferă și că aceste probe nu ar corespunde adevărului, instanța de apel nu l-a reținut, menționând că acesta vine în contradicție cu probele prezentate și cercetate în instanța de fond.

Instanța de fond corect a stabilit faptul că, potrivit concluziei expertizei psihiatrico-legale de ambalator s-a constatat că, Ceresău Serghei de maladii psihice nu suferă. La momentul pretinsei aplicări a actelor de maltratare Ceresău Serghei careva tulburări psihice nu a manifestat, era capabil de a percepe just împrejurările, ce au importanță pentru procesul penal și de a face declarații despre ele. Ceresău Serghei în urma acțiunilor de maltratare din partea gardienilor descrise de el, a suportat traumă psihologică, evident că sunt și consecințele traumei. După înjosire, dureri fizice și suferințe psihologice a apărut neliniștea, tremur, agresivitate. Constatările psihologice consemnate în privința lui Ceresău Serghei sunt în concordanță cu pretinsa maltratare la care a fost supus. Tabloul clinic psihologic este în corelație cu corelațiile cet. Ceresău Serghei despre maltratare. Expertizatul nu manifestă predispoziție de a exagera și a fantaza evenimentele produse.

Instanța de fond a stabilit cert vina inculpatului în faptele incriminate rezultând din ansamblul probelor prezentate în instanță, inclusiv:

- *proces-verbal de primire a plângerii lui Ceresău Serghei (Vol. I f.d. 21-24);*
- *raport de constatare medico-legală nr. 151 D din data de 07.07.2015 (Vol. I, f.d. 28-29);*
- *revendicare în privința lui Ceresău Serghei (Vol. I, f.d. 43);*
- *sentința din 04.08.2015 (Vol. I f.d. 51);*
- *raport de expertiză medico-legală în privința lui Ceresău Serghei nr. 238 D din 25.11.2015 (Vol. I, f.d. 207-208);*
- *act de expertiză psihiatrico-legală efectuată în condiții de staționar de ambulatoriu, în absența, după moarte nr. 260a-2016 (Vol. I, f.d.228-229);*
- *proces-verbal de ridicare a înregistrările video din data de 14.07.2015 (Vol. I, f.d. 236-237);*
- *proces-verbal de examinare a obiectului din data de 04.11.2016 (Vol. I, f.d.238-239);*
- *anexă la procesul verbal de examinare a purtătorului de informație din 04.11.2016 în cadrul cauzei penale nr.2015228027 (Vol. I, f.d. 240);*
- *ordonanță privind recunoașterea obiectelor ca corpuri delictive din 04.11.2016 (Vol. I, f.d. 241);*
- *ordonanță de ridicare din data de 09.12.2016 (Vol. I, f.d. 242);*

- proces-verbal de ridicare din 09.12.2016 (Vol. I, f.d. 243-244);
- proces-verbal de examinare a documentului din 09.12.2016 (Vol. I, f.d. 245);
- extras din ordin din data de 05.02.2016 (Vol. I, f.d. 248);
- sentința judecătoreiei Bălți din 17.02.2016 (Vol. II, f.d. 68-71);
- declarațiile părții vătămate- Ceresău Serghei depuse în instanța de fond la data de 09.08.2017 (Vol. II, f.d. 204-206);
- declarațiile martorului -Cereșeu Vasile, depuse în instanța de fond la data de 09.08.2017 (Vol. II, f.d.207-208);
- proces-verbal de interogare a martorului Țurcanu Vitalie depuse la data de 11.01.2018 (Vol. II, f.d.209);
- proces-verbal de interogare a martorului Ghețiu Ala depuse la data de 11.01.2018 (Vol. II, f.d. 210-211);
- proces-verbal de interogare a martorului Matei Nicoleta depuse la data de 11.01.2018 (Vol. II, f.d. 212-213);
- proces verbal de interogare a martorului Popovici Veaceslav din data de 12.10.2018 (Vol. III, f.d. 94-96);
- proces verbal de interogare a martorului Melniciuc Vadim din data de 12.10.2018 (Vol. III, f.d. 97-98);
- proces verbal de interogare a martorului Achelina Ghenadie din data de 12.10.2018 (Vol. III, f.d. 99-100);
- proces verbal de interogare a martorului Melniciuc Vadim din data de 12.10.2018 (Vol. III, f.d. 101-104), probe care incontestabil demonstrează vinovăția inculpatului și care au fost prezentate de partea acuzării în cadrul ședinței instanței de apel în respingerea argumentelor din apelul inculpatului.

Cu referire la solicitare procurorului cu privire la blândețea pedepsei Colegiul a menționat că pedeapsa aplicată lui Gonțearuc Andrei de instanța de fond este adecvată și nu contravine prevederilor legii, dat fiind, că sancțiunea art. 166¹ alin.(2) lit. a), d) Cod penal, prevede ca pedeapsă amendă în mărime de la 1350 la 1600 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 ani la 8 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani, iar instanța de fond corect a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, neexistând vreun temei de a considera pedeapsa stabilită inculpatului Gonțearuc Andrei ca fiind aspră, iar argumentele aduse în apel în circumstanțele constatate pe caz, nu pot servi drept temei pentru stabilirea unei pedepsei mai blânde inculpatului.

5. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valentina Gavdiuc, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei cu

dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului depus, invocă următoarele argumente:

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Goncearuc Andrei Xxxxx, nu s-a luat în considerare faptul că, anterior la 17.02.2016, inculpatul de către Judecătoria mun. Bălți, a fost condamnat pentru o infracțiune similară, prevăzută de art. 166¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 u. c, cu privare de drepturi pe un termen de 5 ani. Respectiv nu s-au luat în considerare circumstanțele care agravează răspunderea penală, conform art. 77 Cod penal - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară;

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Goncearuc Andrei, urma a se lua în considerație, că prin acțiunile sale, Goncearuc Andrei a cauzat un prejudiciu nu doar părții vătămate Ceresău Serghei, dar a compromis statutul de funcționar al statului, a știrbit considerabil imaginea de angajat al organizației de pază, persoană care activează cu titlu oficial, identic unui polițist, lăsând astfel o amprentă negativă în societate;

- inculpatului Goncearuc Andrei urma să-i fie aplicată o pedeapsă definitivă complementară, sub formă de privare de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine, în baza art. 84 Cod penal, luându-se în considerație sentința Judecătoriei Bălți din 17.02.2016, prin care a fost privat de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine pe un termen de 5 ani;

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ce a generat faptul aplicării unei pedepse cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art. 90 Cod penal, fără a fi cumulate pedepsele complementare, greșit individualizate în raport cu prevederile Capitolul VII din partea generală a Codului penal;

- nu s-a ținut cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului Goncearuc Andrei, cât și a altor persoane;

- pedeapsa stabilită condamnatului Goncearuc Andrei, i-a creat o situație prea blândă, iar termenul de probă stabilit de 3 ani este mic în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite;

- erorile comise de instanța de fond au fost menținute și de instanța de apel.

5.2. Avocatul Igor Tuhari în numele inculpatului și inculpatul Goncearuc Andrei, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta

este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită, solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Goncearuc Andrei să fie achitat.

În motivarea recursului depus, invocă următoarele argumente:

- inculpatului Goncearuc Andrei îi este imputat că a cauzat intenționat cet. Ceresău Serghei *dureri*, suferințe fizice și psihice, calificate drept tratament inuman și degradant prin stropirea de o singură dată cu un gaz lacrimogen, însă nu orice tratament comportament sau element violent, neplăcut, imoral, ofensator sau jignitor ori supunerea unui dezavantaj fizic sau psihic se califică ca fiind manifestări de rele tratamente. Pentru ca acestea să fie considerate ca atare, este necesar ca tratamentul respectiv să depășească un anumit nivel minim de severitate, iar atingerea nivelului minim de severitate se apreciază în fiecare caz aparte, în mod individual, în dependență de toate circumstanțele relevante cauzei și personalității celui care pretinde că a fost supus relelor tratamente (*Kudla v. Poland [GC], no. 30210/96, ECHR 2000-XI, Rusu v. Moldova, no. 3479/04, 15 January 2008*);

- referitor la personalitatea părții vătămate, este necesar de reținut că, drept urmare a acțiunilor sale din 20.06.2015 Ceresău Serghei, a fost recunoscut de către Judecătoria Bălți (cauza penală nr.1/2-163/2017) vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287, alin. (2), lit. a) Cod penal, constatându-se că „*Ceresău Serghei la 20.06.2019, acționând cu intenții huliganice, exprimate prin acțiuni ce încalcă grosolan ordinea publică, fără careva motive înjosindu-i onoarea și demnitatea a aplicat o lovitură cu palma în regiunea capului după care l-a numit cu cuvinte necenzurate pe cet. Sîrbu Constantin, astfel cauzându-i dureri fizice. în continuare manifestând un comportament agresiv, cet. Ceresău Serghei la intervenție SRL „Bercut Grup” nu și-a întrerupt actele huliganice și a maltratat fizic pe cet. Goncearuc Andrei, care a intervenit să curme actele sale ilegale*”, iar Goncearuc Andrei a fost recunoscut în calitate de parte vătămată în dosarul dat;

- o acțiune unică de pulverizare a gazului lacrimogen (chiar și în ipoteza că a fost săvârșită cu încălcarea normelor legale permissive) în vederea curmării acțiunilor ilegale, agresive și periculoase nu depășește „nivelul minim de severitate”, nu corespunde criteriilor descrise mai sus și nu poate fi apreciată ca „tratament inuman” sau „tratament degradant”, prin urmare nu sunt întrunite condițiile pentru existența laturii subiective și obiective prevăzute de art.166¹, alin. (2), lit. b), c) Cod penal;

- deși instanțele de judecată au reținut că părții vătămate i-au fost cauzate suferințe psihice instanța de fond face trimitere la Actul de expertiză psihiatrico-legală nr. 260a-2016 prin care s-a constatat că Ceresău Serghei a suportat trauma psihologică după înjosirile suportate de la gardieni în circumstanțele descrise, situație

confirmată și prin explicațiile părții vătămate în ședința de judecată, din care rezultă că aceasta a fost supus acțiunilor de maltratare din partea mai multor colaboratori de poliție. Astfel, nu există temeiuri suficiente de a trage concluzia că „trauma psihologică” constatată de către experți a fost cauzată anume de acțiunea unică a d-lui Goncearuc de aplicare a mijlocului special și nu de acțiunile altor „gardieni”. Cu atât mai mult, că acțiunea respectivă a fost efectuată în vederea curmării comportamentului agresiv a cet. Ceresău;

- instanța de fond, întru susținerea poziției precum că părții vătămate i-au fost cauzate *dureri* și suferințe fizice a făcut trimitere la raportul de constatare medico-legală nr. 151 D din 20.07.2015 și raportul de expertiza medico-legală nr. 238 D din 30.11.2015 prin care la Ceresău Serghei s-au constatat o mulțime de traume calificate ca leziuni corporale UȘOARE, însă, din traumele enumerate în documentele medicale nici una nu este asociată cu utilizarea gazului lacrimogen. La dosar nu există nici o probă care ar demonstra legătura cauzală între traumele constatate la cet. Ceresău Serghei și expunerea lui gazului lacrimogen;

- instanțele inferioare au constatat că inculpatul Goncearuc Andrei, fiind angajat a organizației private de pază și având, conform legii și instrucțiunii de serviciu, dreptul de a aplica mijloace speciale în virtutea acestor atribuții s-a calificat drept *„persoana, care activează cu titlu oficial”*, însă instanțele nu au avut nici un temei legal de a atribui activității persoanelor, care dețin dreptul de a aplica mijloace speciale „titlu oficial”, or, acest lucru nu reiese din nici o normă legală, fiind doar o interpretare extinsă, nesusținută prin cadrul legal;

- inculpatul nu este și nu a fost la momentul săvârșirii acțiunilor incriminate exponentul puterii statutului;

- potrivit pct. 2 din Regulamentul-tip al activității particulare de pază aprobat prin Anexa nr. 2 a Legii nr. 283 din 04.07.2003, privind activitatea particulară de detectiv și de pază organizațiile particulare de pază într-adevăr au sarcinile de asigurare a respectării drepturilor și a intereselor legitime ale clienților; asigurarea protecției sociale a angajaților, contribuirea la respectarea intereselor statului și la menținerea ordinii publice, însă ei nu prestează servicii publice și nu „îndeplinesc activități de interes public” și sunt obligați doar să contribuie la asigurarea „interesului public”, iar activitatea lor este îndreptată spre apărarea intereselor private a clienților lor;

- în cadrul prezentei cauzei penale nu a fost tras la răspundere penală nici un polițist sau altă persoană, ce ar avea calitatea de „persoană publică” în sensul art. 123 Cod penal, iar dacă ar fi existat o astfel de condamnare, atunci, ipotetic s-ar putea discuta despre și despre participația lui Goncearuc Andrei la astfel de infracțiuni, iar în lipsa semnelor de participație cu alte persoane ce ar avea calitatea de subiect în sensul art. 166¹ Cod penal, nu există nici un temei legal de a atribui astfel de calitate

inculpatului Goncearuc Andrei;

- Goncearuc Andrei este învinuit că a comis infracțiunea de „tratamentul inuman sau degradant” prin intermediul aplicării în privința persoanei Ceresău Serghei mijlocului special (pulverizarea gazului lacrimogen), însă, prin materialele cauzei se constată cu certitudine că aplicarea mijlocului special a avut loc în următoarele circumstanțe: reținerii persoanei în privința căreia a fost aplicat mijlocul special și predării ei colaboratorilor de poliție; în procesul reținerii persoanei Ceresău Serghei, cel din urmă a manifestat un comportament agresiv, periculos pentru viața și sănătatea persoanelor; nesupunerea persoanei cerințelor legale de părăsire a unității de alimentație publică; nesupunerea persoanei colaboratorilor de poliție și opunerea de rezistență violentă;

- în urma vizionării înregistrărilor video, cât și a cercetării altor probe , se demonstrează existența circumstanțelor descrise în art. 36, 37, 38, 40 Cod penal, inculpatul Goncearuc Andrei având toate temeiurile legale de a întreprinde măsuri, necesare și rezonabile în vederea opririi și mobilizării persoanei cu comportamentul evident agresiv;

- instanța de fond a indicat că mijlocul special a fost aplicat de către Goncearuc Andrei „în scop de intimidare a lui (Ceresău Serghei) și demonstrarea importanței sale”, însă această concluzie este una absolut neîntemeiată ce contravine materialelor cauzei, inclusiv și înregistrărilor video. Potrivit căror este evident că Ceresău Serghei se comporta foarte agresiv și toate persoanele, nu numai inculpatul, care încercau să-l mobilizeze au avut doar scopul de a înceta agresiunea manifestată de către Ceresău Serghei ca fiind periculoasă pentru integritatea oamenilor din jur;

- la aprecierea temeiniciei aplicării mijloacelor speciale, instanțele urmau să țină cont și de acțiunile cet. Ceresău Serghei ce anticipează folosirea în privința lui a balonului de gaz. Or, din înregistrările video anexate precum și explicațiile colaboratorilor de poliție este evident că Ceresău Serghei opunea rezistența violentă, era extrem de agresiv și a fost imprevizibil ce acțiuni putea să întreprindă în următorul moment. Pentru luarea deciziei de aplicare a mijlocului special inculpatul a avut doar o clipă și decizia lui a fost absolut în concordanță cu prevederile art. 29 al Legii nr. 283-XV, conform căreia mijloacele speciale se aplică la respingerea atacului nemijlocit asupra oamenilor, or atacul d-lui Ceresău Serghei a avut caracter continuu în timp și nu unul momentan;

6. Judecând recursurile ordinare declarate și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul Penal lărgit conchide că acestea urmează a fi admise în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căroră *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând *per ansamblu* decizia instanței de apel, raportată la criticele recurenților, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțele naționale să-și motiveze deciziile (hotărârea *Boldea*

versus România), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

CtEDO a consemnat în repetate rânduri că, la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept, cu atât mai mult când este în situația pronunțării unei noi hotărâri, și să răspundă argumentat la criticile invocate de părți, or doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

Înainte de a purcede la expunerea de motive, care au stat la baza casării integrale a deciziei instanței de apel, Colegiul ține să evidențieze că, încadrarea juridică a faptei are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia. Mecanismul de încadrare juridică a faptei presupune implicit stabilirea textului din legea penală, care prevede și sancționează fapta socialmente periculoasă ce face obiectul cauzei penale.

La caz, au fost declarate mai multe cereri de recurs, instanța fiind sesizată atât de procuror, care pledează pentru casarea deciziei Curții de Apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului Goncearuc Andrei și dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, cât și de apărătorul inculpatului, care solicită rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Goncearuc Andrei să fie achitat.

Drept temeuri pentru recurs procurorul a invocat art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise *când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, iar avocatul apărătorul inculpatului a invocat temeurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

Potrivit prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederile procesuale obligatorii menționate supra, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului de către instanța ierarhic inferioară.

Astfel, *din conținutul sentinței rezultă că*, instanța de fond la examinarea cauzei, a dispus condamnarea inculpatului Goncearuc Andrei în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, însă la încadrarea faptei ca fiind comisă de Goncearuc Andrei, a încălcat prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală. Depășind limitele învinuirii, a indicat că inculpatul Garabajiu Isae a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, *ca cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane, săvârșite cu bună știință asupra unui minor sau asupra unei femei gravide ori profitând de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor; prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop*, deci a reținut în privința acestuia și circumstanțe de drept neimputate ultimului prin rechizitoriu (f.d. 109-110, vol. II). Or, potrivit rechizitoriului, acțiunile imputate inculpatului Goncearuc Andrei, au fost încadrate în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, *ca cauzarea intenționată a suferinței fizice și psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant, de către o persoană care acționează cu titlu oficial, acțiuni săvârșite profitând de starea de neputință evidentă a victimei, care se datorează altui factor, prin folosirea instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop*.

La judecarea apelurilor declarate, instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza probelor noi prezentate de părți, a dispus menținerea sentinței și nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, repetându-le întocmai, nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință afectată de vicii.

De asemenea, se punctează că, la judecarea apelurilor declarate, instanța de apel a comis la rândul său încă un șir de erori de drept.

Potrivit prevederilor art. 337 alin. (1) – (3) Cod de procedură penală, declarațiile inculpatului, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile și ale martorilor în ședința de judecată se consemnează în scris de greșier ca documente

separate care se anexează la procesul verbal. Declarația scrisă se citește de către grefier, iar dacă persoana care a depus-o cere, i se oferă posibilitatea să o citească. Dacă persoana care a depus declarația confirmă conținutul ei, o semnează pe fiecare pagină și la sfârșit. Dacă persoana care a depus declarația nu poate semna sau refuză să o semneze, despre aceasta se face mențiune în declarația consemnată, indicându-se motivele refuzului. Declarația scrisă se semnează de președintele ședinței și de grefier, precum și de interpret în cazul în care acesta a participat la declarație. Dacă persoana care a depus declarația revine asupra vreuneia din declarațiile sale anterioare sau face completări, rectificări sau precizări, acestea se consemnează și se semnează în condițiile prezentului articol.

Însă, instanța de apel, contrar prevederilor legale menționate mai sus, audiindu-l pe inculpatul Goncearuc Andrei, a inclus declarațiile acestuia în procesul verbal al ședinței de judecată a instanței de apel, fără a le consemna în documente separate care se anexează la procesul verbal și fără a fi semnate de inculpat, președintele ședinței și de grefier (*f.d. 159 - verso, vol. III*).

Expunându-se asupra apelului declarat de procuror, instanța de apel a omis cu desăvârșire să se expună asupra solicitării procurorului apelant de aplicare în privința inculpatului Goncearuc Andrei a prevederilor art. 84 Cod penal, deoarece prin *sentința Judecătorei Bălți din 17.02.2016*, acesta a fost privat de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine pe un termen de 5 ani.

Mai mult ca atât, instanța de apel respingând solicitarea procurorului de excludere a prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, a formulat concluzii nemotivate și contradictorii precum ar fi că „instanța de fond corect a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, *neexistând vreun temei de a considera pedeapsa stabilită inculpatului Goncearuc Andrei ca fiind aspră, iar argumentele aduse în apel în circumstanțele constatate pe caz, nu pot servi drept temei pentru stabilirea unei pedepsei mai blânde inculpatului.* Or, la caz, solicitarea procurorului apelant a fost de aplicare a unei pedepse mai aspre, considerând că cea aplicată de instanța de fond ar fi una prea blândă.

Potrivit principiilor care se desprind din jurisprudența CtEDO rezultă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenție, înglobează, *inter alia*, dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, Convenția nevizând garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci a unor drepturi concrete și efective (*cauza Artico împotriva Italiei, Hotărârea din 13 mai 1980*). Or, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică analizate temeinic de către instanța de judecată. Cu alte cuvinte, art. 6 implică, în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerilor de probe ale părților (*cauza Perez împotriva Franței [MC] nr. 47.287/99 și cauza Van de Hurk împotriva*

Olandei, Hotărârea din 19 aprilie 1994), ceea ce la caz nu s-a realizat.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel, conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit notează, că instanța de apel a respins cererea avocatului Igor Tuhari de audiere în instanța de apel a martorilor *Achelina Ghenadie, Popovici Veaceslav, Țurcanu Vitalie, Melniciuc Vadim, Ghețiu Ala și Matei Nicoleta*, motivând că nu s-au invocat careva abateri procesuale la audierea acestor martori și că martorii respectivi au fost audiați în instanța de fond, cu participarea inculpatului și a apărătorului său (f.d. 160, vol. III), însă nu a ținut cont de faptul că art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală prevede necesitatea audierii persoanelor care au fost audiate în primă instanță, *în cazul când se contestă de către părți, la solicitarea acestora*, situație incidentă speței.

Norma procesuală citată mai sus, nu prevede criterii suplimentare precum ar fi existența unor abateri procesuale la audierea persoanelor respective sau neparticiparea unei părți la audierea persoanei respective, ci doar dezacordul părților cu declarațiile respective și solicitarea acestora de a purcede la o nouă audiere.

În același context, se reține că instanța de apel a menționat la general faptul că probele respective confirmă vinovăția inculpatului Goncearuc Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, fără să aprecieze fiecare probă în parte și să-și expună punctul său de vedere asupra fiecăreia și asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și nu a dat răspuns la toate argumentele invocate în apelurile declarate atât de acuzatorul de stat cât și de apărare. Or, expunerea evazivă și lipsită de motivare a instanței de apel asupra motivelor invocate de apărare, nu este suficientă pentru o decizie de condamnare, care trebuie să fie motivată atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare și cu respectarea principiului contradictorialității în procesul penal, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Rezultă că, instanța de apel nu a judecat cauza penală în corespundere cu exigențele prevăzute de lege, deoarece nu s-a pronunțat asupra motivelor esențiale invocate în apelurile de pe rol și repetate în recursurile declarate, nu a verificat dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile contestate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că în speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de

procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În mare parte soluția instanței de recurs de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța *Năvoloacă c. Moldovei* (cererea nr. 25236/02), hotărârea din 16.12.2008, unde Curtea având a se pronunța asupra acestei cauze a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a circumstanțelor factologice prezentate de părți pe marginea speței deferite judecării (*a se vedea Botten v. Norway*, 19 februarie 1996, §§ 52 și 53, *Reports of Judgments and Decisions 1996-I* și *Popovici*, citată mai sus, § 72). Având în vedere că, Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o examinare directă în fapt, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic inferioară. În cazul de față, ținând cont de faptul că și sentința primei instanțe este una viciată, echitatea cere ca Curtea Supremă de Justiție să dispună rejudecarea cauzei.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art. 436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și să constate prezența sau lipsa vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, să verifice dacă în acțiunile inculpatului sunt sau nu prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, reieșind din învinuirea formulată în rechizitoriu în coroborare cu faptele stabilite în ședința de judecată și legalitatea probelor cercetate nemijlocit în ședința de judecată, ținând cont de motivele invocate în apeluri și dispozițiile expuse la pct. 6 al

prezentei decizii și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, GAVDIUC Valentina, inculpatul GONCEARUC Andrei și avocatul TUHARI Igor, în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe **GONCEARUC Andrei Xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 30 martie 2021.

Președinte

DIACONU Iurie

Judecători

CATAN Liliana

GUZUN Ion

BOICO Victor

TOMA Nadejda